

ABDAI HÍR - LAPOK

XXXI. évfolyam 12. szám

2021. december

Ára: -

Községünk első szabadtéri betleheme a faluközpontban 2007

Fényképezte: Somogyi Éva

ÁLDOTT KARÁCSONYI ÜNNEPEKET ÉS EGÉSZSÉGBEN GAZDAG BOLDOG ÚJ
ESZTENDŐT KÍVÁNUNK KÖZSÉGÜNK LAKÓINAK ÉS KEDVES OLVASÓINKNAK!

Önkormányzati tudósítás...

December közepén jócskán benne járunk már a télben, az adventi készülődésben. Egyre több időt töltünk az otthon melegében, szeretteink körében. A karácsonyi elcsendesedést településünkön egy meglehetősen aktív és eseménydús időszak előzte meg.

Októberben megkezdődtek a pótlólagos kút-felmérések, illetve megérkeztek a tavaszi ellenőrzések jegyzőkönyvei. Ezek alapján folyamatosan készülnek a határozatok a tulajdonosok számára.

Október 20-21-én *Szabó Zsolt* polgármester egy többnapos konferencián vett részt a Települési Önkormányzatok Országos Szövetségének szervezésében, ahol szó volt a további széleskörű pályázati lehetőségekről, valamint az önkormányzatokat érintő kérdésekről (hulladékgyűjtés, ivóvíz-szolgáltatás, illegális hulladéklerakás), illetve az iparüzési adóhoz kapcsolódó állami beavatkozásokról is.

Október 25-én helyszíni kooperáció volt a fogorvosi rendelőnél a csapadékvíz-elvezetés, a kukatároló, a bejáró, valamint a kapu és kerítés kérdésében.

Október 26-án az Országos Magyar Vadászkamara abdai székházában kialakított trófeaterem ünnepélyes avatására került sor. A kamara Abdára költözése hozzájárul ahhoz, hogy egy szélesebb szakmai kör ismerhesse meg településünket.

November 2. és 12. között megtörtént a Postahivatalnál lévő biztonságos gyalogátkelőhely kialakítása. Az átkelőhely átalakításával a forgalmas csomópontban biztonságosabbá vált az úttesten való átkelés a településen élők számára. Az átkelőhellyel kapcsolatos tapasztalatokat az Önkormányzat folyamatosan gyűjti. A kivitelező ígéretet tett arra, hogy a későbbiekben a jelenlegi lézeregységet egy nagyobb hatásfokú berendezésre cseréli le.

November 8-án – a projekt befejezéséhez közeledve – ismét kooperációra került sor a fogorvosi rendelő pályázatával kapcsolatban. Ezzel egyidőben megkezdődtek a piacterre vonatkozó pályázat közbeszerzési eljárásának előkészületei is.

Ugyanezen a napon délután Polgármester úr részt vett egy tájékoztatón az Arrabona EGTC szervezésében, ahol szó volt a közeljövőben a Gönyű-Mosonmagyaróvár vonalon tervezett turisztikai pályázati lehetőségekről, valamint egy megbeszélésen az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóságnál a Kungsgiget-Abda-Győr lassúforgalmi úttal kapcsolatban. Az ÉDUVIZIG álláspontja továbbra sem teszi lehetővé a töltéskorona ilyen irányú igénybevételét.

November 9-én településünk vezetője a Hulladékgazdálkodási Tanács ülésén volt jelen a győri Városházán, ahol beszámoló hangzott el a GYHG Győri Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. működéséről. November 15-én a Győri Nagytérsegi Önkormányzati Hulladékgazdálkodási Társulás szervezett tájékoztató fórumot a tagtelepülések vezetői részére, amelyen a GYHG Győri Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. stratégiai igazgatója és jogi képviselője válaszolták meg a felmerülő kérdéseket.

November 9-én Abda Község Önkormányzata Radnóti Miklós költő halálára emlékezett. Az Radnóti-emlékműnél tartott ünnepségen *dr. Pásztor János* képviselő helyezte el az önkormányzat koszorúját. A megemlékezésen részt vettek a településünkön működő civil szervezetek és intézmények vezetői és tagjai, a Zrínyi Ilona Általános Iskola pedagógusai és diákjai, valamint a Győri Izraelita Hitközség képviselői is.

Az Abdai Településüzemeltetési Kft. telephelyén november 10-én tartott szemle során megállapítást nyert, hogy a telephely helyiségeiben és udvarán kedvező változások történtek, megkezdődött a korábban – közterületről – begyűjtött gépjármű-abroncsok elszállítása. Az Abda 88/2 hrsz. terület egy részének megvásárlása folyamatban van.

November 12-én a MicroWave Kft. bekötötte az internet-hozzáférést az új fogorvosi rendelőhöz. A szolgáltató az internetszolgáltatást ingyenes havidíjjal vállalta a rendelő részére.

November 15-én volt *Szabó Béla* fotográfus Radnóti Miklósról szóló fotókiállításának megnyitója Mosonmagyaróváron. A kiállítás Radnóti-témájú képei Abda Község Önkormányzatának tulajdonában vannak, azok a fotóművész kérésére december közepéig vannak kölcsönben a kiállításon. A megnyitón a művész meghívására *Szabó Zsolt* polgármester is részt vett.

November 19-én a Pannon Víz Zrt. régiós értekezletén vettek részt a hivatal irányítói a pénzügyi osztály munkatársaival.

November 22-én megtörtént a Hunyadi utca 72. szám alatti ingatlan birtokbavétele. Az Abdai Településüzemeltetési Kft. munkatársai az időjárás és kapacitás függvényében megkezdik az ingatlan külső területeinek rendbetételét.

A „Gyalogos közök vízelvezetése” elnevezésű TAO-pályázathoz a november 22-ei határidőig két ajánlat érkezett. A hiánypótlás eredményesen megtörtént, így az ajánlattevővel a szerződés megköthető.

November 23-án *Tóth Péter Lóránt* versvándor, tanár filmvetítéssel egybekötött rendhagyó irodalomórát tartott a Zrínyi Ilona Általános Iskola 8. osztályos diákjai számára a Községháza Nagytermében.

A TOP PLUSZ pályázatokkal kapcsolatban folyamatosak az egyeztetések. A korábbi három célterület helyett az Önkormányzat négy vagy öt pályázat beadását tervezi. Ezek között szerepel a kerékpárút további fejlesztése Öttevény irányába, belterületi út-felújítás, szociális szolgáltató infrastruktúra bővítése (a Rábca Menti Szociális Szolgáltatóháznál melléképületek kialakítása), közösségi tér fejlesztése (két rekortán burkolatú sportpálya kialakítása), a Községháza energetikai korszerűsítése. A fogorvosi rendelő mögötti általános orvosi rendelőre vonatkozó beruházás ebben a pályázatban nem szerepeltethető, mivel jelenleg kizárólag alapellátás fejlesztése pályázható ebből a forrásból.

November végén a „Tisztítsuk meg az országot!” elnevezésű pályázatban elnyert támogatásnak köszönhetően megkezdődött a külterületeken illegálisan lerakott hulladéktelepek felszámolása.

November 30-án *prof. Dr. Polgár Tibor* 1 millió forintot adományozott a temetőkapu cseréjére. Az erről szóló megállapodás, valamint a kivitelezésre vonatkozó szerződés aláírásra került. Az új kapu elkészültének várható dátuma 2022. március 31.

Településünk minden lakójának áldott, békés karácsonyi ünnepeket és boldog új évet kívánok!

Pócza-Véger Zsuzsanna

Temetői hírek

Az abdai temetőgondnok személyében már fél éve változás történt. Az új gondnok *Szabó Piroska*, aki a (régóta közzétett és használt) alábbi telefonszámon érhető el: **+36703195001**

A fenntartó önkormányzat és a temetőgondnok kéri a temető látogatóit, hogy a kihelyezett hulladékgyűjtőket rendeltetésszerűen használják! A szelektíven gyűjtött hulladék elszállítása sokkal olcsóbb, mint a vegyes hulladéké. Ami az egyes sírokról lekerülő hulladék esetében a hozzátartozónak csak pár perces munka lenne az temető szinten már kezelhetetlen az önkormányzati dolgozók számára. Viszonyításképpen álljon itt egy adat. A Mindenszentek előtti temető takarítás során az önkormányzat által megrendelt 24m³-es konténer díja 90.000 Ft volt, de mivel többféle hulladék is került bele, ezért 60.000 Ft felérat kellett fizetni pluszban. A 2022-es évben több fejlesztést is tervezünk a temetőnkben. A lakosságtól csupán partnerséget kérünk, hogy a feladatainkat mi is magas színvonalon tudjuk ellátni, úgy ahogy azt Önök elvárják. Tisztelettel kérem a hozzátartozókat, hogy mindannyian ügyeljünk egy kicsit jobban a hulladékkezelésre!

Szabó Zsolt polgármester

Radnóti megemlékezés

November 9-én Abda Község Önkormányzata Radnóti Miklós költő halálának évfordulójára emlékezett. 77 éve, 1944. november 9-én lőtték agyon Radnóti Miklós költőt, műfordítót, a 20. századi magyar líra egyik meghatározó alakját. A költő 1909. május 5-én született Budapesten. Édesanyja és ikertestvére születésekor meghalt. E súlyos örökség későbbi költészetére is hatással volt.

1930-ban jelent meg első kötete, a Pogány köszöntő. 1931-ben megjelent kötetét elkobozták. Később zsidó származása miatt nem jutott tanári álláshoz, magánórákból, szerény tiszteletdíjakból élt. 1936-ban jelent meg az írói pályája fordulópontjának tartott Járkálj csak, halálraítélt, majd a Meredek út. Többször járt Párizsban. Utolsó útja 1939 nyarára esett. A Párizsból való hazaérkezése után már mindennap várható volt a háború kitörése. Radnóti Miklós is szorongva leste a fenyegető híreket. Ezekben a nehéz napokban írta az Ikek hava című visszaemlékezését. A Tajtékos ég című kötetet Radnóti még maga állította össze, de az csak halála után, 1946-ban jelent meg, kiegészítve utolsó verseivel.

A költő származása miatt többször behívták munkaszolgálatra. Az utolsó munkaszolgálatos behívó 1944. május 18-án érkezett: a költőnek két nap múlva Vácon kellett jelentkeznie, majd társaival együtt vasúton a szerbiai Bor bánya városkába irányították. Innen indították utolsó útjára 1944. szeptemberében. Munkaszolgálatos társaival együtt gyalogmenetben hajtották nyugat felé. A teljesen legyengült, járni képtelen költőt a Rábca-parton lőtték agyon társaival együtt. Utolsó verseit tartalmazó noteszt, a Bori noteszt 1946-ban kabátjának zsebében találták meg.

A megemlékezésen, amely 15.30-kor kezdődött a Radnóti-emlékműnél a Rábca töltése mellett, részt vett dr. Pásztor János képviselő, Villányi Tibor elnök és Dévényi Dávid kántor a Győri Izraelita Hitközség képviselőjében, jelen voltak a településünkön működő intézmények és civil szervezetek vezetői és tagjai, valamint a Zrínyi Ilona Általános Iskola diákjai és pedagógusai is.

A Himnusz elhangzása után Balogh Sándorné mondott ünnepi beszédet, majd Steininger Adél tolmácsolásában hangzott el Radnóti Miklós Levél a hitveshez című verse. Dévényi Dávid kántor gyászimát énekelt a költő és munkaszolgálatos társai emlékére. Az ünnepi műsor után dr. Pásztor János elhelyezte az emlékműnél az Önkormányzat koszorúját, majd az intézmények és a civil szervezetek vezetői is lerótták kegyeletüket. Az ünnepség végén az általános iskola diákjai helyeztek el gyertyát és virágot az emlékműnél. A jelenlévő ünneplők a Szózat közös eléneklésével zárták a megemlékezést.

December 6. – Szent Miklós ünnepnapja

Mikulás napját minden évben nagyon várják a gyerekek. Kifényesítik kis cipőcskéiket és kihelyezik az ablakba, hogy az éjszaka leple alatt azok ajándékokkal teljenek meg. Egy verset, dalocskát is megtanulnak, hogy ezzel kedveskedjenek a Mikulásnak.

Nem volt ez máshogy itt nálunk, Abdán sem, amikor december 6-án fél öt tájékában megérkezett a Mikulás a Községháza elé, a rá váró gyerekek nagy örömeire. A Községháza díszítéséről, hogy a Mikulást méltóképpen tudjuk fogadni, a Rábca Dalkör tagjai és Venesz Márti gondoskodtak. A Mikulás lovaskocsin érkezett, amelyet Borbély Jánosék biztosítottak.

A gyerekek már jövelele előtt összegyűltek a Községháza teraszán és közösen énekeltek. Várakozás közben pedig az őket kísérő szülőkkel, nagyszülőkkel együtt forró teával és a Lisa pékség jóvoltából egy kis pogácsával melegíthették

fel magukat.

Amikor megérkezett a Mikulás, a gyerekek egyből köré gyűltek. A bátrabbak énekeltek, verset mondtak, amiért cserébe szaloncukrot kaptak. Egy gyerek sem maradt ki a jobból, a Mikulás bőkezűen osztotta az édességet. Nem maradt el a „szaloncukor-zápor” sem, ami idén is nagy sikert aratott a gyerekek körében. A legkisebbek pedig a színpad szélén állva vagy a szülők karjaiban ülve csillogó szemmel figyelték a Mikulás díszes ruháját.

A sok szép dal és mondóka után az ünnepség végén mindenki ajándékcsomagot vihetett haza, amelybe az Önkormányzat mellett a Borsodi ABC, a II. Rákóczi Ferenc Kulturális Alapítvány, a Vándorbot Egyesület, a Gyöngyvirág Nyugdíjas Egyesület és az Abdai Önkéntes Tűzoltók támogatásával került sok-sok édesség. A csomagokhoz magánszemélyek is hozzájárultak, köszönjük Borbély Jánosék, Jászberényi Veronika, Horváthné Hancz Éva, Szabó Piroska, valamint Sipos Fanni és családja támogatását. Az ajándékok csomagolásában a Rábca Menti Szociális Szolgáltatóház munkatársai, a kiosztásban pedig Rigóné Finta Anikó, Burnóczki Renáta és Székely Réka segítettek.

A megmaradt ajándékcsomagok az általános iskola diákjai, valamint a Falukarácsonyon fellépő gyerekek között kerülnek kiosztásra. A Mikulás látogatása idén is nagy örömet okozott, várjuk jövőre is!

*Pócza-Véger Zsuzsanna közművelődési referens
Fotók: Anre Média*

Kitűnő termelői mézek és kecskesajtok egész évben folyamatosan vásárolhatók!

Akácmez : 2.800,-Ft/kg
 Erdei: 2.300,-Ft/kg
 Hárs 2.300,-Ft/kg
 Propoliszos: 3.600,-Ft/kg
 Vegyes virágméz: 1.600,-Ft/kg
 Lépes méz: 3.600,-Ft/kg
 Propolisz cseppek 1.000,-Ft/ü
 Mézbor 1.200,-Ft/ü
 Kedvezmény 10 kg vásárlása esetén 1.000,-Ft

Abdai sajtműhelyünkben friss és érlelt kecskesajt
 vásárolható.

Friss sajtjainkat több ízesítésben, 470 Ft/ 10 dkg-
 os áron értékesítjük. Natúr, füstölt, lila hagymás,
 fokhagymás, zöldfűszeres, chilis, köményes
 Féléves 700Ft/10dkg
 Egy éves érlelt 800Ft/10dkg
 Kecsketej 600 Ft/l -ért átvehető.

Házhozszállítás is megoldható!!
 Használt étolajat átveszünk!

Szémann-né H. Edit
 Abda, Bécsi u. 85.
 Rendelés esetén:
 06/70/37-43-534, 06/70/37-49-109

Jó tudni!

Az avar és kerti hulladék égetése
 szélmentes időben

**SZEPTEMBER 15 – ÁPRILIS 15. közötti
 időszakban**

**KEDDEN és PÉNTEKEN
 9.00-20.00 óra között megengedett.**

Önkormányzat

Köszönetnyilvánítás

Tisztelt Szabó Zsolt polgármester úr!

A közelmúltban fejeződött be Abdán a járdaépítés a Bécsi út
 felső szakaszán a Hársfa utca becsatlakozásától a pagonyi be-
 járóig.

Az itt lakók nevében köszönetünket szeretnénk kifejezni Ön-
 nek és a Hivatalnak a szépen kivitelezett járdaért, megkön-
 nyítve részünkre a biztonságos közrekedést.

További munkájához, munkájukhoz sok sikert és jó egészsé-
 get kívánunk!

Az itt lakók nevében is tisztelettel: **Bisits Lászlóné**

Abda, Bécsi út 130.

Köszönetnyilvánítás

Az Abdai Egyházközség Tanácsadó Testülete nevében kö-
 szönetemet fejezem ki az alábbi lakosok, és egyesületek pél-
 damutató segítségéért, lelkiismeretes munkájukért, és felaján-
 lásukért.

Szalaiiné Szücs Zsuzsanna, Szücs Ottó, Pitér Istvánné, Ma-
 gyar Arnold, Paradzsik Zoltán, Kozma Imre, Molnár László.

Továbbá az abdai templomot rendszeresen takarító híveknek.

A Jó Isten adjon nekik erőt, hitet, jó egészséget, és szolgálja
 meg segítségüket. Külön köszönjük az Abdai Önkormányzat,
 az Önkéntes Tűzoltó Egyesület és az Abdai Polgárőrség se-
 gítségét..

Nekik, és a falu minden lakójának, az egyházközség nevében
 kívánok áldott Békés Szép Karácsonyt.

*Csigó László az Abdai Egyházközség
 Tanácsadó Testületének Elnökhelyettese*

**Abda Község Önkormányzata
 tisztelettel meghívja Önt és családját**

2022. január 12-én 17.00 órakor

**a Hősök szobránál kezdődő megemlékezésre
 a Doni áttörés 79. évfordulója alkalmából.**

HELYTÖRTÉNET

25 évvel ezelőtt Polgárőr Egyesület alakult Abdán

1996. december 4-én délután a Polgármesteri Hivatal tanácstermében lelkes kis csapat gyülekezett – írt a hírről Somogyi György polgármester az Abdai Hír-Lapok 1997. februári számában. Majd így folytatta: „Előzetes, szervező munka után ekkor tartotta ugyanis alakuló ülést az Abdai Polgárőr Egyesület. Nem kell ecsetelnem az ügy fontosságát Községünk közlekedési helyzete, a bazársor, az integető lányok és futtatók mind-mind potenciális veszélyforrást jelentenek a település közbiztonsága szempontjából.

Éppen ezek miatt üdvözljük a lelkes polgárok kezdeményezését, melynek révén a szűkösre szabott intézkedési lehetőség áll is rendelkezésükre, - jelenlétük, működésük biztosan a helyzet javulását eredményezi.

A 18 fővel megalakult egyesület alapító okiratát bejegyzésre beterjesztettük a cégbíróságra.

Működésüket tagdíjából, valamint támogatási összegekből, pártoló tagsági díjakból szeretnék megoldani, amihez az önkormányzat is jelentősen hozzájárul.

A cégbírószági bejegyzést követően az egyesülettel kapcsolatban részletes támogatást adunk.”

... „Az alakuló ülésen elfogadott alapszabály beterjesztése után az Egyesületet a cégbíróság bejegyezte, így az 1997. február 3. óta hivatalosan és törvényesen működhet községünkben. A cégbírósági elismerés után 1997. február 14-én a polgárőrség az Önkormányzati Hivatalban megtartott megbeszélésükön már a községben tartandó őrjáratok megbeszélését tárgyalták meg. Ennek alapján a mai napig 9 őrjárat teljesített szolgálatot községünkben. Az Önkormányzati Hivatal és a képviselőtestület nevében ezúton is köszönetünket fejezzük ki a Polgárőrség tagjainak az eddig végzett munkáért. Támogatjuk működésüket, melynek révén reméljük, nyugalmasabb lesz községünk élete.”- írta dr. Folkner Ernő közjegyző. (Abdai Hír-Lapok 1997. márciusi önkormányzati hírek.)

Az Abdai Polgárőr Egyesület elnöke **László József**. Az alábbiakban közreadjuk az egyesülettel kapcsolatos tudnivalókat. (Abdai Hír-Lapok 1997. április hó.)

„Alapszabályunkban a cégbíróság által bejegyzett feladatok a meghatározó tényezők:

- A bűncselekmények megelőzése
- Bűnalkalmak korlátozása
- Vagyonunk védelmének javítása
- Polgáraink biztonságérzetének, védelmének javítása

- Az intézkedésre jogosult hatóságok tájékoztatása

- Járőr szolgálatok szervezése és végrehajtása

Járőrözésünk során, több helyen vettünk észre rendellenességet, amit a jogosult szerveknek jeleztünk.

Például Malom Vendéglő, Vasútállomás, személtlerakás stb.

A Polgárőrséget támogatja az abdai önkormányzat, a polgárőrök saját tagdíjaival, lakosság: pl. Haszonits Gábor, Mayer Béla, Farkas Ferenc és a község számos lakosa.

Tagjaink sorában minden abdai lakos, aki a 18. évét betöltötte, büntetlen előéletű és vállalja az alapszabályban leírtakat, valamint a személyére vonatkozó köteleességeket és jogokat.

En úgy érzem a visszajelzésekből, hogy van értelme munkáknak a községünkben.

ABDAI POLGÁRŐR EGYESÜLET

Alakulás: 1996. december 4.

Helye: Abdai Polgármesteri Hivatal (Szent István u. 20.)

Alapító tagok: László József, Feiler Ernő, Németh Géza, Szabó Jenő, Varga Zoltán.

Taglétszám: 18 fő.

Cégbírószági bejegyzés: 1997. február 3.

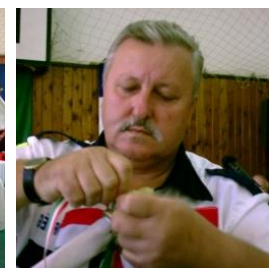
Egyesület elnöke: László József.

Őrjáratok szervezése: 1997. február 14. óta.

Az Abdai Polgárőr Egyesület 2006. szeptember 23-án, alapításának 10. évfordulóján a helyi önkormányzat nevében Somogyi György polgármester zászlót ajándékozott az egyesületnek. A zászlót Dömötör László abdai plébános szentelte fel.

László József alapító egyesületi elnök

Somogyi György polgármester

Az ünnepség résztvevői

Fotó és szöveg: Somogyi Éva

Nálunk járt a Versvándor – Radnóti Miklósra emlékeztünk

Fotó: Szabó Zsolt

2019. augusztus 31-én Tóth Péter Lóránt versvándor útnak indult, hogy bejárja Radnóti Miklós 850 km-es utolsó útját. 1944-ben a szerbiai Bori-táborból indult az erőltetett menet, amely november 9-én Abdán ért véget a költő és társai számára. Ezt az utat járta végig Péter.

Minden évben megemlékezünk Radnóti halálának napjáról. Általában közös versmondással, látogatással az emlékhelyen, ünnepi műsorral. Két éve a töltés bejáratánál vártuk a Versvándort útja végéhez érve, idén Győrből sétáltunk ki páran Péterrel és kísérelőivel. Ekkor beszéltük meg, hogy nagyon jó lenne, ha az abdai iskolásoknak is mesélne a költőről, és az útról. A terv valósággá vált, hiszen november 23-án majdnem egy egész délelőttön át foglalkoztunk Radnóti Tóth Péter Lórántnak köszönhetően. Az ő lelkesedése és az önkormányzat támogatása nélkül nem jöhetett volna létre ez a program. Köszönet érte! A Községkönyvtár dísztermét vehettük birtokba az iskola 8. osztályos diákjaival. Péter először beszélt a költőről, felidézte utolsó verseit. Beszélt arról, mi vitte rá erre a gyönyörű és nehéz vállalásra, majd a gyerekek kérdezték, elsősorban az út nehézségeiről.

Rövid szünet után megtekintettük a „Radnóti nyomában” filmet, ami magáról az útról készült. Nem túlzás azt állítani, hogy döbbszent csendben nézték a kamaszkorú diákok. A vetítést követően ismét beszélgetés következett, majd egy közös fotóval zártuk a rendhagyó délelőttöt.

Úgy gondolom, az ilyen és hasonló élmények mélyítik el a gyerekek irodalom iránti szeretetét, de ami talán még ennél is fontosabb, építik a lelküket. Talán nem kell ecsetelnem, mennyire nagy szükség van erre. Bízom benne, hogy értették a nekik szóló üzenetet:

„Ember vigyázz, figyelj meg jól világod:
ez volt a múlt, emez a vad jelen, -
hordozd szivedben. Éld e rossz világot
és mindig tudd, hogy mit kell tenned érte,
hogy más legyen.” (Radnóti Miklós)

Steininger Adél
magyar nyelv és irodalom szakos tanár

Ovi hírek...

Búcsúztunk az ősztől!

Óvodánk immár hagyományosnak mondható őszbúcsúztatója, egy év kihagyás után, november 10-én újra megrendezésre került! Izgatottan készülődtünk rá, hiszen nem tudhattuk, hogy a pandémia milyen módon befolyásolja majd a szervezést, a résztvevők aktivitását. A legkevesebb fejtörést az időjárás változékonysága okozta, hiszen nincs rossz idő, csak vékony kabát.

Legnagyobb örömünkre a szülői közösség aktívan részt vett a szervezésben és a lebonyolításban is.

A programon résztvevő gyerekeknek 5 próbát kellett teljesíteni ahhoz, hogy dajka néniktől megkaphassák a világító lámpásaikat. Az izgalmas ügyességi feladatok teljesítéséért pecsét járt az óvó néniktől. Természetesen a feladatokat mindenki teljesítette, volt, aki többször is visszatért egy-egy szimpatikus próbatételhez. A kihívásokat nem csak az ovisok, de a kisebb-nagyobb testvérek is teljesíthették, anyukák és apukák, nagyszülők is bekapcsolódhattak. Egyszerűen a család apraja-nagyja aktívan együtt lehetett. Reményeink szerint a közös élmények erősítették a családi, baráti kapcsolatokat.

A gyerekek az óvó nénikkel a megelőző időszakban elkészítették a lámpásokat, ami a lampionos felvonulásnak kölcsönözött szépséges látványt. A szokástól eltérően módosítottuk a séta útvonalát, hogy minél többen láthassák a sétáló fénykigyónkat. Az őszbúcsúztatónk időpontját általában igyekszünk úgy megválasztani, hogy Márton-naphoz minél közelebb essen, így a lámpás felvonulás egy régi hagyományhoz köthető. A szülői közösségnek köszönhető, hogy a sütővásár ismét nagyon sikeres volt. Az önkéntes adományokból befolyt összeget, az intézmény a gyerekek kulturális élményszerzésére fordítja.

Külön köszönet illeti a Rábca Dalkör tagjait, akik elvállalták a felkészítést, és a rendezvény színvonalát emelték produkciójukkal! Gyerek, felnőtt egyaránt örömmel hallgatta dalaikat és bekapcsolódtak a közös éneklésbe!

Néhány visszajelzés a rendezvényről:

„Az első őszbúcsúztatón vettünk részt idén, de nagyon pozitív élmény volt számunkra. Egy igazán kellemes családi és eközben egy nagyszerű közösség formáló délután volt. Mi úgy éreztük minden óvó néni és dajka néni maximálisan ki tett magáért, minden kedves dologgal ellátták a gyerekeket és a szülőket. Mi szülőként jól éreztük magunkat, és a gyermekeink visszajelzése, ami nekünk a legfontosabb, pedig az volt, hogy máskor is szeretnének el menni. Köszönjük mindenkinek a munkáját, amit ebbe a délutánba (is) bele fektetett. Örülök, hogy szülőként egy kis süteménnyel is hozzá járulhattunk a rendezvényhez nagyon várjuk jövőre újra.”

Samu Anikó- szülő

„Felnőttnek, gyermeknek egyaránt szüksége van arra, hogy legyenek ünnepek, melyeken közös élményekkel élünk meg hagyományokat. Nagy örömmel és izgalommal készült dalkörünk a helyi Mézeskalács Óvoda „Ősz búcsúztató” rendezvényére. Tanakodtunk mely dalaink tetszenek majd a kicsiknek, és kísérőiknek. A lelkes szemeket látva, úgy tűnik nem volt rossz a választásunk! Jó érzés volt látni a szülőket, nagyszülőket kíséretében megjelent sok-sok boldog gyermekarcocskát. A rendezvény lámpás felvonulással zárult. Ez a szokás tulajdonképpen német nyelvterületről terjedt el (Martinsumzug), amely Szent Márton emlékét őrzi, és a jó cselekedeteket szimbolizáló fényt juttatja el az emberekhez. A lámpásoktól és a gyermekszemektől megfényesedett a mi lelkünk is. Hálások vagyunk, hogy részesei lehettünk ennek a bensőséges, vidám rendezvénynek, köszönjük a számunkra készített kedves ajándékot. Szeretettel gratulálunk az óvoda minden dolgozójának, köszönjük a lehetőséget.”

Rixerné Szokodi Kornélia - a Rábca Dalkör vezetője

Nagyné Szekeres Márta óvónéni

Kulcsár János:

TÉL ELEJÉN

Hó lesz, vas-szürke égen
varjúcsapat vitorláz –

bukfencező körök.

Karó csonkján egy földbe tört sugárnak
beretvás szél pörög.

Hártyásodó vizet hörpint, s beléfűl
lépted mögött a nyom.
Fejednél útra vén rigó,

s zizzzen a fákon millió
akasztott irgalom.

Három gyermekvers

Kulcsár János

I.

Tündérek esőben

A jószívű Napocskától
arany-csúszdát kérve,
két picurka tündérgyerek
szökött le a rétre.

Barátkoztak, incselkedtek
az egész határral,
méhecskével, zöld szöcskével,
katicabogárral.

Jött a zápor; egy nagy gomba
féltve borult rájuk,
jaj, de mégis elázott a
színes selyem-szárnyuk!

Aki csacsi, sír ilyenkor...
Ők okosak voltak:
felléptek a szivárványra,
s haza gyalogoltak.

II.

Fecskeország

Fészek szélén pici fecskék
készülődnek... Mond hova?
Anyjuk mellől elrepülnek,
csiripelve összegyűlnek,
sürgönydróton sorba állnak;
itt a fecske óvoda.

Napok telnek, hetek múlva
fut a fényes nyár tova...
Igyekeznek mind a fecskék,
Maguk fogják a legyecskét.
Sokat számít az ügyesség:
- ez már fecske-iskola.

Amit egyszer megtanultak,
nem felejtik el soha.
Mennek ősszel Afrikába,
de az út nem veszik kárba
s valamennyit visszavárja
új tavaszkor otthona.

III.

Nyár után

Csörög már a mogyoró,
hajlik, hull a málna.
Csőszpuskával jár az ősz,
deres a szakáll.

Szálló ezüst szálakon
pókok lovagolnak.
Szüretelni utazunk
nagyapához holnap!

Hírek a Rábca Dalkör életéből

Miért tölti az estéit, esetenként hétvégeit együtt egy csoport? Miért tanulnak újabb és újabb dalokat? Miért áldoznak energiát és pénzt és időt a kórustagok? Mert együtt énekelni jó! Mert bú, bánat elmúlik, vagy legalábbis enyhülhet annál, ki dalban örömet leli. A kóruséneklés örömforrás, amely közösséget formál. Kodály így fogalmaz „A zene lelki táplálék és semmi mással nem pótolható... Teljes lelki élet zene nélkül nincs.” Gyönyörű dalokkal készültünk, az év végi felkérésekre, szorgalmasan gyakoroltunk, alig vártuk, hogy közönség előtt adhassuk elő az új műsorszámokat, és a karácsonyi ünnepkörhöz kapcsolódó dalokat. Ez most tolódik, és csak reménykedünk, hogy mielőbb hallhat bennünket újra kedves közönségünk. Tavaly ilyentájt el sem tudtuk képzelni, hogy az idén még mindig elszigetelődésre kell berendezkednünk. Sajnos a körülöttünk kialakult helyzet ismét olyan lépésre kényszerített bennünket, hogy óvatosságból fel kellett függesztenünk a próbákat, lemondani az év végi felkéréseket. A várakozás boldog öröme mellé bekúszott az aggodalom.

Az utóbbi időszakban még néhány alkalommal adódott alkalmunk hangunkat hallatni.

Az október 23-i Nemzeti ünnepen az 1956-os forradalom és szabadságharc 65., és az 1989-es rendszerváltás és a vasfüggöny lebontásának 32. évfordulóján dalkörünk az ünnep méltóságához kapcsolódó műsorral tisztelet a forradalom és szabadságharc áldozatai, mártírjai és túlélő hősei előtt. A műsorban a helyi általános iskola diákjai is szerepeltek, méltó emléket állítva a hősöknek.

November 9-én néhány dalkör tag részt vett a Radnóti halálához kötődő abdai emlékűnnepen. Koszorút helyeztünk el Radnótira és mártírtársaira emlékezve.

Ünnepek és hagyományörzés már az óvodában összekapcsolódnak. Az idei évben a már hagyománnyá vált „Öszbúcsúztató” rendezvényre meghívást kapott dalkörünk a helyi Mézeskalács Óvodába. Az óvoda pedagógusai vidám játékokkal, kedves programokkal készültek. Számunkra pedig az jelentett örömet, hogy generációs összefonódás kapcsán együtt ünnepelhettünk mi nagymamák, nagypapák a falu legifjabb lakóival. Tanakodtunk milyen dalokat vigyünk magunkkal, mivel egészítsük ki a lurkók számára szervezett ünnepet. Örömrünk akkor vált teljessé, amikor láttuk, hogy mennyire fogékonyak mind az ovisok, mind az őket kísérő szülők, nagyszülők a műsorunkra. Tágra nyílt szemmel hallgatták az Óz a csodák csodája c. film betétdalát, a szivárványdalt, táncikáltak az azt követő vidám rigmusokra és velünk énekeltek a jól ismert vásári gyermekdalt, miközben

színes, magunk készítette poszterekkel jelképeztük, hogy mit vettünk a vásárba a fél krajcárunkért. Lámpások, fények gyúltak, aztán mire a műsornak vége lett megindult a Márton napi séta, és fényesség gyűlt a lelkünkben is. Köszönjük, hogy ilyen barátságos, kedves, gyermekeszerető pedagógusok vigyáznak falunkban a kicsikre.

Évek óta dalkörös tagjaink készítik el a Községháza előtt az ünnepi dekorációt, a falu adventi koszorúját. Ebben a pandémia sem tudott megakadályozni bennünket! Boldog készülődéssel láttunk neki a magunk vállalta feladatnak, elragadt bennünket az együtt alkotás öröme. Szalagokat kötöztünk, festettünk, ragasztottunk, fenyőágot nyestünk. A dekorációkban benne vannak azok az érzések, gondolatok melyek a készítés közben átjártak bennünket. Reméljük örömmel pillantanak az ünnepi dekorációra mindazok akiknek dolguk akad a Községházán, vagy csak arrafele járnak az ünnepi időszak idején.

Kedves Falubeliek! A dalolás közös ünnepek ugyan elmaradnak, illetve korlátozódnak, és sajnos az aggodalom érzését nem tudjuk elkerülni, mégis próbáljunk meg reménységgel a szívünkben, egymást segítve, örömmel élni. Otthonainkban a családi ünnepet színesítse a felzendülő örömeink. Az élet a nehézségek közepette kompromisszumok árán is megy tovább, a mostani hetek, ahogy több mint kétezer évvel ezelőtt, úgy most is újjászületést fognak hozni. Mind a magam, mind dalos társaim nevében békében, szeretetben eltöltött boldog ünnepet kívánunk falunk minden lakójának.

Rixerné Szokodi Kornélia
a Rábca Dalkör vezetője

Vöröskereszt hírek

Kedves Abdaiak!

2021. november hónap folyamán a Magyar Élelmiszerbank Egyesület és a Győr- Moson- Sopron Megyei Vöröskereszt jóvoltából részt vehettünk a karácsonyi adománygyűjtési kampányban. Az Abdai Alapszervezet által összegyűjtött adományokat az abdai rászoruló családoknak, egyedül élő idős embereknek és nehéz helyzetben lévőknek osztjuk ki decemberben, karácsony előtti időszakban. Köszönjük szépen minden adományozónak, hogy ismeretlenül is szebbé varázsolják sok család, idős, kicsi, nagy karácsonyát! Továbbá köszönjük szépen a szervezőknek ezt a nagylelkű lehetőséget!

*Bélteki Hajnalka
alapszervezeti küldött*

Ruhabörze

A korábbi sikeres kezdeményezésünket megismételve 2022. január 28-án (pénteken) délután 14 -18 óra között, és 29-én (szombaton) délelőtt 9-12 óra között a Vöröskereszt helyi szervezete ezúttal is szeretettel meghív minden kedves érdeklődőt, aki szívesen részt venne egy ingyenes ruhabörzén (felnőtt-és gyermekruhák, táskák, cipők stb...) az abdai

kultúrházban. A szülőkkel érkező gyerekeknek apró ajándékokkal kedveskedünk, és felügyelet mellett többféle játéklehetőséget, kreatív tevékenységet szervezünk.

Szeretettel várjuk!

Ezúton köszönjük **Sipos Tamásné Szilvinek** az elmúlt időszakban, és a következő alkalmak során egyaránt a hely biztosítását, a támogatást, és a sok, önzetlen segítséget!

A szilveszteri véradás időpontja:

2021. 12. 31. 8.00 óra

Találkozunk a Polgármesteri Hivatalnál.

**Kérjük, hogy az autóval érkezők a véradók
szállításában segítsenek!**

Köszönjük szépen önzetlenségüket!

Kozma Imre véradás szervező 0670/ 3819740

Kedves Véradók, Támogatók, Önkéntesek, Abdaiak!

Most az év vége felé közeledve a Magyar Vöröskereszt Abdai Alapszervezete nevében szeretnénk megköszönni véradóinknak, hogy ebben az évben is mind a 3 véradáson önzetlenül karjukat nyújtották és vérüket adták! Köszönjük szépen támogatóinknak, hogy az általuk készített ételleikkel, felajánlott tombola tárgyakkal, anyagi, vagy egyéb támogatásukkal hozzásegítettek minket a véradások magas színvonalú lebonyolításához. Hálásan köszönjük önkénteseinknek a drága idejüket és áldozatos munkájukat, amivel hozzájárultak, hogy eseményeink zökkenőmentesek legyenek! Továbbá köszönjük Szabó Zsolt polgármester úrnak, hogy tiszta, kulturált helyszínt biztosított a véradásoknak

Számítunk Önökre és számíthatnak ránk a jövőben is!

**Jó egészséget, meghitt ünnepvárást és Békés, Szeretettel teli
Karácsonyt kívánunk mindenkinek!**

**Tókané Nagy Diána alapszervezeti elnök,
Győry Sándorné alapszervezeti titkár,
Magasházi Emília vezetőségi tag,
Kozma Imre véradás szervező,
Szabó Piroska segítő,
Bélteki Hajnalka alapszervezeti küldött**

Vigyázzanak magukra! Találkozunk jövőre!

A Nyugdijas Egyesület hírei

2021.11.08. Kártyabajnokság Győrben.

A Pannon Egyesület szervezésében hat férfi (Sziucs Gyula, Balogh Sándor, Németh Ottó, Pozsgai György, Kovács Árpád, Nagy Lajos) és két nőtagunk (Pintér Istvánné, Hodossy Ernőné) képviselte egyesületünket a versenyen. Rabló snapszert játszottak, mindenki bejutott a középdöntőbe. Jó kikapcsolódást adó délelőtti volt.

2021.11.06. Névnap

Megköszöntöttük azokat a kedves klubtagjainkat, akik az elmúlt negyedévben ünnepelték névnapjukat. Nagy Györgyné, Horváth Vilmosné, Pozsgai Győző, Kozma Imre, Szalai Andrásné, Németh Istvánné, Farkas Lajosné, Kovács Árpád, Kovács Árpádné, Schubert Lucia, Szakács Béláné, Balázs István, Nagy István, Nagy Lajosné, Péter Attiláné. Szeretettel kívántunk minden jót, erőt, egészséget családjuk körében a névnaposoknak. Jókívánságunkhoz még egy örkérvényű dal is járt, az Egy szál harangvirág című, amit vidáman énekeltünk el az ünnepelteknek.

2021.11.09. Radnótira emlékeztünk

Az emlékhelyen, méltó emlékezésen helyeztem el az egyesület tisztelgő koszorúját.

2021.11.11. Munkácsy kiállítás

Az Esterházy palota előtt beszéltek meg a találkozót. Már régóta tervezett programunk valósult meg. A legnagyobb magyar festő remekművei érkeztek a 750 éves Győrbe. A Rómer Flóris Múzeum az Esterházy-palota kiállítótermeiben ad helyet Pákh Imre műgyűjtő Munkácsy-kollekciójának. Pákh Imre New York-i üzletember az elmúlt évtizedekben a legjelentősebb Munkácsy-magángyűjteményt hozta létre. A folyamatosan gyarapodó kollekció 2005 óta több mint 40 kiállításon mutatkozott be különböző összeállításban a Pákh Imre által életre hívott Munkácsy Alapítványnak köszönhetően. A Győrbe érkezett anyag Munkácsy több mint félszáz festményéből és grafikájából áll, amelyet a Mestert ábrázoló műalkotások egészítenek ki. A kiállítás átfogó képet nyújt Munkácsy Mihály festészetéről, hisz a korai képektől kezdve a drámai erejű alkotásokon, a barbizoni ihletésű tájképeken és a szalonképeken át a nevezetes Krisztus-trilógiához készült előtanulmányokig a Mester minden művészi korszaka képviselteti magát. A bemutatásra kerülő alkotások ezen túl műfaji változatosságukkal is reprezentálják Munkácsy festői világának sokszínűségét. Az anyagban olyan emblemikus művek is helyet kaptak, mint az Ásító inas egészalakos változata, vagy a Krisztus Pilátus előtt vázlata. A kiállításon Munkácsy Mihály páratlanul gazdag életműveiből láthattunk képeket. Emlékezetes marad a tárlatvezetővel együtt végig nézett, nagy élményt adó kiállítás.

S ezzel a programmal véget is ért az évünk, befejeződtek a találkozásaink. Egyre ijeszőbb hírek jöttek ugyanis a Covid negyedik hullámáról. Jobb félni, mint megijedni – tartjuk. Nem kísértjük a sorsot. Nem járunk énekkari próbákra sem, így elmaradtak „énekes” programjaink. Nem volt a hagyományos Adventi hangverseny se. Igaz, ismerős dalos társaink is, kiket szerettünk volna meghívni, hasonlóan gondolkoznak. Sajnos, a Falukarácsonyon sem szerepelünk, pedig nagyon szép énekekkel szerettük volna a hallgatókat megörvendeztetni.

Szomorú hónapot zártunk. Novemberben volt a temetése Beke Imréné Juliska néniének. A hónap végén pedig Kozma Istvánné Babát kísértük utolsó útjára. Újra gyászolunk. Nagy Jenőné „virágos” Panni hagyta itt szerető családját. Mélyen megrázta az egyesület tagjait is a hír. Nincs többé az aktív, tetterre kész

társunk, akire mindig számíthattunk, bármilyen programot szerveztünk. Hiányzik a Dalárdából is hangja, vidám kedélye.

Kengyel Zsuzsa Megyei Pannon Nyugdijas Egyesület nevében írta a tagságnak jókívánságait. Gyönyörű szép gondolataihoz csatlakozva kívánunk az Abdai Nyugdijas Egyesület nevében is mindenkinek áldott ünnepeket. Kívánjuk, hogy amikor lecsendesedik körülöttünk a világ, találjuk meg lelkünkben a békét. Bízunk a holnapban, hamarosan újra rövidülni fognak az éjszakák, a simogató napsugarak új erőt adnak, és újból örülhetünk egymásnak, a találkozásoknak, amelyek szebbé, tartalmasabbá teszik a szürke hétköznapiakat. Kívánunk mindenkinek sok erőt, jó egészséget, mert most ez a legfontosabb!

Legyen Áldott az ünnep, Békés és Boldog az Új Esztendő!

GYÁSZOL AZ ABDAI „GYÖNGYVIRÁG” NYUGDÍJAS EGYESÜLET

KOZMA ISTVÁNNÉ

RAMM MARGIT (BABA)

EGYESÜLETÜNK ALAPÍTÓ TAGJA, TITKÁRA

ÉLETÉNE 87. ÉVÉBEN

RÖVID SZENVEDÉS UTÁN ELHUNYT.

MÉLY RÉSZVÉTTel BÚCSÚZTUNK TŐLE.

EMLÉKÉT MEGŐRIZZÜK!

GYÁSZOL AZ ABDAI „GYÖNGYVIRÁG” NYUGDÍJAS EGYESÜLET

NAGY JENŐNÉ

LUKA ANNA

**EGYESÜLETÜNK ÉS A DALÁRDA ALAPÍTÓ
TAGJA**

ÉLETÉNE 77. ÉVÉBEN

RÖVID SZENVEDÉS UTÁN ELHUNYT.

MÉLY RÉSZVÉTTel BÚCSÚZUNK TŐLE.

EMLÉKÉT MEGŐRIZZÜK!

Balogh Sándorné egyesület elnöke

30 ÉVESEK LETTÜNK 1991-2021

Fotó: Somogyi Éva

Az Abdai Hír-Lapok felelős kiadója a II. Rákóczi Ferenc Kulturális Alapítvány kuratóriumának elnöke Szücs Gábor köszöntötte az újság szerkesztőit

Köszönet a segítőknek

Kedves Újságírók, Kihordók!

A vírushelyzet miatt sajnos az idei évben sem tudtuk megtartani a szokásos év végi ünnepségünket. Az idei évben ez különösen azért fájó, mert idén lett 30 éves az újságunk. 1991. november 04-én jelent meg az első szám. Azóta megszakítás nélkül minden hónapban kézbe vehetik falunk lakói. Ezt szeretnénk volna megünnepelni a segítőkkel, de a pandémia közbeszólt. A jelenlegi szabályok szerint védettségi igazolvánnyal, maszkban megtarthatnánk, de mivel segítők nagy része szépkorú, úgy döntöttünk, nem veszélyeztetjük egészségüket. Végleg nem mondtunk le az ünnepségről, ha a helyzet lehetővé teszi, későbbi időpontban szándékozunk megtartani.

Miért fontos nekünk, hogy évente egyszer összehívjuk azokat, akik segítik az Abdai Hír-Lapok elkészítését, családokhoz való eljuttatását? Az újság azzal a céllal lett életre keltve, hogy a falunkban, a közösséget érintő eseményekről hírt adjon a lakosságnak. Az újság írása, szerkesztése, a lakókhöz való eljuttatása önkéntesen, társadalmi munkában történt. Mindig voltak olyan abdai lakosok, akik leírták a környezetükben történt közösséget érintő eseményeket, eljuttatták a szerkesztőkhöz, akik formába öntötték a híreket. Az újság kész volt, de hogy jut el az olvasókhoz? A nyomtatás pénzbe kerül, ezt az önkormányzat vállalta magára a kezdetektől napjainkig. De ezt a közel 2000 db lapot el kellett juttatni a falu lakosságához. Kezdetben az iskolások, napjainkban túlnyomó részt településünk szépkorú lakói teszik ezt ingyen, önzetlenül. Hagyomány, hogy év végén leülünk egy kis baráti beszélgetésre, mindenki elmondja észrevételeit, javaslatait, tapasztalatait, sokszor személyes problémáit. Ilyenkor szoktuk megköszönni segítők munkáját. Az íróknak a cikkeket, a szerkesztőknek a formába rendezést, az önkormányzatnak az anyagi támogatást, a kihordóknak pedig a családokhoz való eljuttatást. Sajnos ezt ünnepség keretében, személyesen az idei évben sem tudjuk megtenni, de köszönetünk, nagyrabecsülésünk jeléül egy szerény kis ajándékot eljuttatunk segítőknek önzetlen munkájukért. Az újság kiadója, a II. Rákóczi Ferenc Kulturális Alapítvány nevében köszönjük segítségüket.

Végül engedjék meg, hogy a közelgő ünnepek alkalmából **Kellemes Karácsonyi Ünnepeket, és eredményekben gazdag Boldog Új Évet, jó egészséget** kívánjak a magam, és a kuratórium nevében Önöknek és községünk minden lakosának.

Szücs Gábor kuratóriumi elnöke

Abdai karácsony anno...

A megjelenésének harmincadik évfordulóját ünneplő Abdai Hír-Lapok az évtizedek folyamán megjelent karácsonyhoz kapcsolódó írásokból egy csokorra valót nyújtunk át olvasóinknak. Az írásokból érződik a faluban élők élete nyomán átélte régi karácsonyok emléke, hangulata.

Az írások végén látható évszámok az Abdai Hír-Lapokban való megjelenésük dátumát jelentik.

VÁRAKOZÁS

Várákozunk, mindannyian várunk valamire, várunk valamit. Egész Kelet-Európa a megújulást, egy szabadabb, jobb világot. A Szovjetunió népei élelmiszert és a téli fűtés biztosítását.

Romániában az elkezdett változások végig vitelét, megbékélést, többség és kisebbség jogainak elismerését.

Mi magyarok várjuk a demokrácia gyümölcseit, amelyek nagyon nehezen akarnak beérni. Várjuk a gazdaság fellendülését, munkahelyek teremtését, a szociális védőháló biztonságát, a bűnözés visszaszorítását, az erkölcsi katasztrófa felszámolását. S még nagyon sok mindenre várunk szűkebb pátériánkban is.

A hívő, de a nem hívő emberek is várják Karácsonyt. Készülünk az ünnepre. A hívők nemcsak ajándékokkal, nemcsak az ünnepi asztal ragyogó ételeivel, hanem lelkileg is készülnek. Adventot tartanak. Advent – Úr jövet, a katolikus egyház négyhetes előkészületei, felkészülési ideje a Messiás, az Úr születésére. Ez az időszak szimbolikus jelzése a zsidó nép négyezer éves várákozásának a megígért Megváltó eljöveteleig. →

→

Nagyon szép jelképei ennek a négyhetes előkészületnek az adventi koszorúk a négy gyertyával, melyek közül hetenként egy-egy újabbat gyújtunk meg.

Az utolsó héten már a négy gyertya ég, több fényt áraszt, jobban bevilágítja a szobát és a keresztény ember lelkét.

S megérkezik a karácsony, kis Jézus születésének ünnepe.

Ajándékokkal kedveskedünk egymásnak – a megszületett Messiásnak. (Bármit is adtok, a legkisebbet is, nekem adjátok.)

Érdemes az Úrra várni, mert amikor megérkezik, akkor kiszolgál minket, és így lesz a karácsony a szeretet ünnepe. De jó volna, ha minden napunk a karácsonyi szeretet töltene be!

Ezekkel a gondolatokkal községünk minden lakójának kellemes karácsonyi ünnepeket és áldásos, boldog újesztendőt kíván:

Czank Vilmos plébános

1991

ÉVVÉGI GONDOLATOK ABDÁRÓL...

Abda a szívemhez nőtt!

Ha arrafelé visz a vonat, mindig honvágygal nézem a templom tornyát – és a falu kedves körvonalait.

Több helyen festettem már templomot – „saját” képeimet – mégis egyik legszebb élményem Abda volt. Az abdaiak, akik olyan szeretettel és hálával vettek körül, mikor elbontották az állványt – melynek létrái-gerendái csaknem egy évig szomorították őket – és végre meglátták a képet – készen.

Most, karácsonykor még egyszer megköszönöm Mindannyiuknak azt az Úrnap nagy élményt: hogy annyira érezhettem örömeiket, szeretetüket, hálájukat!

Az egész falunak szívből kívánok áldott szép karácsonyt!

HERTAY MÁRIA

1992

*Az egyik falu
néhány kővel
épített
H. N. -*

KARÁCSONY

Ha becsukom a szememet, és a karácsonyra gondolok idilli kép tárul lelki szemeim elé.

Szélcsendes idő van, lepedőnyi pelyhekben hull a hó, és puha paplanként betépi a világot. A hőmérséklet nem sokkal van 0 fok alatt. Mindenütt csend van, az utcák kihaltak. Az utcai lámpák fényében mintha örömeinkben lelassulna a pelyhek mozgása. Mintha már nem akarnák elérni a földet, mintha szívesen lejtenenek egy táncot a lámpák alatt.

Az ablakokban fények gyúlnak, s a felállított fenyőfák mosolygva intenek egymásnak. Most a kutyák nem csaholnak. Valami csodálatos békeesség uralkodik mindenben. Nehezen lehet szavakba önteni ezt a hangulatot.

S változik a kép. A sötétben emberek igyekeznek a templom felé az éjféli misére. Lassan megtelik a templom. A fenyőillat betölti levegőjét. az orgona lágyabban szól, az ének pedig szinte árad. Így csak az éjféli misén tudnak énekelni az emberek. S fülembe cseng a megzenésített Gárdonyi vers néhány sora:

Föl nagy örömré, ma született,

aki után a föld epedett.

Mária karján égi a lény,

Isteni kisdéd szűznek ölen.

A hosszú advent után végre megszületett, akinek születését annyira vártuk.

S hosszú várakozás után végre jön-e „karácsony” a hazának? Tud-e, ha nem is idilli, de egyszerű békét hozni számunkra?

1992

KARÁCSONY

- Amikor az adventi koszorún a gyertyák lángjai lassan kialusznak...

- Amikor a felfokozott várakozás jelei a gyermekeknél a felsőfokra hágnak...

- Amikor az ezüst- és aranyvasárnap tolongásait is átéljük...

- Amikor az egyik, utolsó rejtkehelyről is előkerülnek az ajándécsomagok...

- Amikor a beigli illatát felváltja a fenyőfa és a csillagszóró összevegyült, semmi máshoz nem hasonlítható bódulata...

- Amikor a gyertyafények nemcsak a szoba belsejét, de az emberi lelkeket is megvilágítják...

- Amikor értelmünk megvilágítván ismételtelen kell rádöbbenünk a lét igazi tartalmára, az élet valós igazi értelmére...

- Amikor szinte az egész világ ezen a napon is hasonlóképpen ünnepel, mert a világnak is ez kell...

- Amikor csak remélhetjük, hogy mindenki elfogadja, örül neki, hogy az emberiség legalább egy napon feled minden önzést, gyűlölködést, érdekharcot...

- Amikor ezen a csodálatos napon valamennyien csak szeretni akarunk,

akkor van: **KARÁCSONY**.

Ez a varázslatos ünnep, melyen feltöltődve képesek vagyunk a soron következő megpróbáltatásokon, kihívásokon úrrá lenni, mely nélkül kimondhatatlanul szegények lennénk.

E gondolatok tükrében

kívánok minden kedves olvasónknak

Kellemes Karácsonyi Ünnepeket,

örömteli Boldog Új Esztendőt!

Pozsgai Győző alpolgármester

1997

KARÁCSONY

Szenteste délutánján is tett-vett magányos otthonában Egyedül élt évek óta. A régi karácsonyok emléke élt csak benne, azoké a karácsonyoké, amikor még teljes volt a család. Amióta egyedül maradt nem volt igazi karácsonya. Már nem volt értelme számára a karácsonynak. De most látogatók érkeztek. Vidám hangokkal telt a szobája. Kicsit meglepődött, de elfogadta a javaslatot.

- Nem bánom, csináljatok karácsonyfát, de inkább csak ág legyen. Az udvarban hatalmas fenyőfa ágait zúgatta a szél. Erősen alkonyodott, amikor egy szép fenyőág a fűrésznek megadta magát. Zöld tűlevelei megrázkódtak a földön, de szorgos kezek máris vitték befelé a házba.

A meleg szobában, a sarokban már ott állott egy kisasztal, rajta váza, amibe a fenyőág került.

→

A szaloncukrok piros színükkel melegséget sugároznak a zöld ágak között. Gyertyaégők színes világa villant a fenyőillattal telítődött szobában. Valami megváltozott egy pillanat alatt.

Hirtelen mozdulattal kihúzott egy fiókot, és sorra vette ki a régi megbarnult fényképeket. Egymás után odatámasztotta fenyőgallyas vázához a képeket.

- Ezek az én szeretteim – mormolta maga elé. Velük akarok maradni, most menjetek el, köszönök mindent, de hagyjatok magamra, egyedül akarok maradni...

Ezután már megszűnt körülötte minden... Szemei rámerevedtek a fényképekre...

- Édesmama, édesnénje – suttogta könnyeivel küszködve, majd térdre rogyva, kezét összekulcsolva fohászkodott: - Drága Szüzanyám segíts meg. Te mindig segítettél... Édesmama hol vagytok... veletek akarok lenni...

Hetvennyolc évének minden súlya nyomta testét, de lelke ekkor már elindult...

Elindult a messzeségbe, itt hagyva mindent, ami körülötte volt. Elindult, hogy a következő karácsonyra odaérkezzen övéhez. Elindult, hogy az idők végtelenjében találkozzanak...

A folyóparti házban ez volt az utolsó magányos karácsonya.

Somogyi Éva
1998

RÉGI KARÁCSONYOK EMLÉKEI

- Milyenek is voltak a mi gyerekkorunkban a karácsonyok?

Hát az biztos nem olyan, mint most. Kevesebb volt jóval a csillogás, kis értékűek voltak az ajándékok, de így, ennyi év teltevel is úgy látom, szép volt. Elhozta az ünnep a szeretetet, a csendes nyugalmat, a békés családi együttlétet. A közös játékokat (gyerekek, szülők, nagyszülők), meséket, beszélgetéseket.

- Valahogyan mindig került haza karácsonyfa. A fát a piacon vettük, mikor milyen volt a „tehetségünk”. Aztán díszítettük, mivel tudtuk. Lehetett venni is szaloncukrot, de leginkább főzni szoktuk. (Termeltünk itt a faluban cukorrépát, azt leadtuk, és érte pénzt, meg cukrot kaptunk.)

Úgy 1936-38 körül már volt cukor is bővebben. A főzött szaloncukrot meg becsomagoltuk, és azt akasztottuk fel. Meg tettünk rá „angyalhaját”. A csuda tudja már miből volt – olyan fátyszerű fehér valami volt az.

- Emlékszem egy háborús karácsonyra is, - talán '44-ben volt? Már nagy, felnőtt lány voltam, december 23-án délután vettem fát a piacon. Amit kinéztem, az olyan két méternél is nagyobb volt, én csak a hegyét akartam volna megvenni. Az árus meg mondta vigyem az egészet, úgysem kell az itt, nem tudja már azt eladni! Odaadta ingyen. Hoztam haza gyalog a nagy fát. A „sztalingyertyák” lógtak a falu felett. El kellett hasálnom a Majornál, a rétnél, hű de nagyon féltem! De a fát nem hagytam! Este 9 órára értem haza. A Somogyi Iréntől kaptam selyempapírt, meg sztaniolt, kenyérhéjat, meg krumplit csomagoltam bele, a széleit is bodrosra felvágтам és feldíszítettem a fát. Aki benézett hozzánk, csodálkozott is, honnét jutott ekkora fára ennyi minden!

- Amikor kicsi voltam ('20-as évek vége) sokszor összejöttek nálunk a papa korabeli idősebb emberek beszélgetni. Szerettem ott közöttük ülni és hallgatni őket. A Kugler Jóska, Szücs Jóska, Sík Jóska, Kuti Pista bácsi, meg idesapám sokszor meséltek a „tűzesfejű emberekről, akiknek nem volt fejük, és ott jártak a börcsi töltés melletti vízen.” Az ides is azt szokta mondani, hogy amikor már gyerek voltam...” (1873-ban született.) Azóta már tudom, hogy a lápban a tőzeg gyulladt meg, az égett, lobbantott fényt. Meg sokat meséltek a Luca székről, hogyan készül, meg

miért, meg az ő öregeikről beszélgettek. Közben rágták a bagót, vagy a pipamocskot.

- Míg gyerekek voltunk a karácsonyt, a kis Jézus érkezését mindig mendikálással vártuk. Jártuk a falut tarisznnyákkal. Beköszöntünk, bekiáltottunk, hogy „szabad-e Jézuskát köszönteni?” A házbeliek mondták, hogy: - igen. Bent meg énekeltünk.

- Rengeteg gyerek járt. Az egyik csoport ki, a másik befele ment szinte. Ha találkoztunk, kérdeztük, hogy „nektek mennyi van?” Mutattuk egymásnak. A házban mindig kérdezték: - „Hányan vagytok?” Aztán vagy az asszony, vagy a nagylány a zsomporból, kötényből marokkal osztotta ki a diót. Sötétedés után már csak a nagyok jártak mendikálni. Behívták, megkínálták őket süteménnyel, pohár borral, kicsit beszélgettek. s mentek tovább baráthoz, rokonhoz volt leginkább szokás menni. Az első harangszóig volt ez, akkor aztán eltűntünk. Készüldtünk az éjféli misére.

- Szenteste nem voltunk elmenni otthonról. A gyerekek ilyenkor játszani szoktak: - Tégy! Végy! Nincs! Mind! játékot, ez egy pörgettyű volt fából, idesapám szokta faragni. Bankot adtunk dióból, ki hányal szállt be, aztán pörgettünk. amerre megállt, mint pörgetett, úgy nyert, vagy veszített, aki játszott. Az volt benne a jó, hogy sokan játszhattak.

- Ajándék mi volt? Főleg ami tellett, meg ami igen kellett. Irka, ceruza, sapka,... ilyesmik.

Mi gyerekek szoktunk-e ajándékozni? Hát?! Valamit készítettünk... Nem volt nekünk pénzünk! Nem úgy volt az, mint manapság!

Mindig volt gyertyagyújtáskor az asztal alatt – amin a fa állt – kis csomó széna a Jézus szamarának, kukorica az állatoknak, mert azok voltak a Jézus melegítői. Ezeket idesapám mindig nekiadta az állatoknak, mikor leszedtük a fát. Tettünk alá sót, a Jézus áldja meg, adja áldását a terményre. Aztán diót, almát, kalácsot megvendégelésre. Ha leszedtük a fát, ezeket meg mi ettük meg. Hogy miért? Nem tudom! Így szoktuk!

- Ide mihozzánk szoktak jönni éjféli mise előtt a jó ismerősök, akik messze laktak. Beszélgetni szoktak az első harangszóig, aztán szedelőzködni kezdett mindenki, mentünk az éjféli misére. Mindig tele volt a templom. A kisgyerekek a padok előtt, a padosorok között a nagylányok, hátul meg a legények álltak. Nem volt ám mindegy, ki hol áll, vagy ül!

Mindenki a helyére ült általában. Mise után aztán mindenki hazament és másnap már kezdődött a vidámabb köszöntős, vendégvárós, látogatós karácsony.

Elmondta Szabó Andor és felesége Margit néni
Lejegyezte lányuk Margit, Balogh Sándorné

1998

TÖRTÉNET KARÁCSONY KÖZELÉBŐL

Szorgos diákkezek készítették a Betlehemet a falu templomában. Helyükre kerültek a figurák is a zöld moha mezőnyben. A kis villanyégő is izzott a rőzse halom közepén. Kész! – állapították meg a fiatalok. Ekkor a templomi csendben felhangzott a plébános úr hangja, amint odanézett a templomi Betlehemhez.

- Hát a marha hol van?!

Döbrent csend, senki se értette a kérdést.

- Hát nem tanultátok meg hittan órán, hogy a kis Jézust a barmok lehelete melegítette? – kérdezte a megszeppent társaságot.

Egyszerre világos lett minden! Hát persze, az istállóban a jászol mellett nem, voltak ott a barmok. Kint voltak a mezőben... legeltek, és nem lehettek bent az istállóban.

Somogyi Éva
1999

Az akkurátus

Nagyon szép tulajdonsága sokaknak a rendszeret, a precizitást, de egy bizonyos idő után már az idegeire megy az embernek, kezd terhecsé válni ez a mániákus rendszeret. Elismerem, hogy ez egy pozitív tulajdonság, ami megjelenik az illető viselkedésében, mindennapi életében, abban, ahogyan a dolgait végzi, ahogy a napjait szervezi, megéli. Most egy ilyen akkurátus, precíz, köztünk élt emberről szeretnék egy pillanatfelvételt bemutatni a kedves olvasónak.

Az '50-es években többször is árvíz fenyegette régióinkat. 1954-ben a Szigetköz déli részét tette tönkre az árvíz, amikor a Duna Ásványráronál átszakította gátját. 1955-ben jeges ár jelentette az újabb veszélyt, majd újabb zöldség szaporította a térség gondjait. No, de most nem az árvizekről szeretnék megemlékezni, hanem ezeknek egy bizonyos következményéről. A Rábca-holtág által körbezárt ártér egy része az un. Dobsa érdekes képződmény, amelyet még az élő Rábca épített ki hordalékhomokjából. Éppen emiatt nem volt különösebben termékeny terület, nem is beszélve arról, hogy egy kisebb árvíz is képes volt tönkretenni a tulajdonosok munkáját. Ez az oka annak, hogy a Dobsán földterülettel rendelkező földtulajdonosok egy része elhatározta, hogy ezekre a földekre kanadai nyárfákat telepít. 1956 tavaszán a telepítés meg is történt. Így lett nyárfaerdeje ezen a területen Fehér Lajos bácsinak is. Aztán jött az 1959-es év, a tévesztetés. A község területének döntő többsége közös tulajdonba került, így a Dobsa is.

A következő kis epizód már a '60-as évek közepéről szól. Egy késő tavaszi reggelen, Lajos bácsi vállán a kapájával, a kapa nyelén kis hancs szatyorban némi elemőzsiával és egy üveg ivóvízzel a faluvégi vasúti átvjáró irányába lépegetett határozott lépésekkel. A Szent István utcánál a TSZ brigádfőnöke botlott. Hova-hova öreg, köszöntött rá Vince. Megyek a Dobsára. De hát az már nem a magáé! Tudom jól, de nem nézhetem, hogy ilyen áldatlan állapotban van, megyek, és megkapálom. A meglepett brigádfőnök mosolyogva, fejcsóválva nézett a távolodó „csodabogár” után. Hogy ez a gondosság, akkurátusság valami veleszületett tulajdonság lett volna, vagy egyszerűen neveltetésének volt köszönhető? Nem tudom. De gondolom, hogy megvolt benne ez a lelkiület, és valószínű családjában is ezt tapasztalta, ilyen élményeket kapott. Nem volt nehéz felfedezni a gondosságot élete minden megnyilvánulásában. Fogata úgy nézett ki, mintha éppen most tisztította volna le régi fakerekű kocsiját, és arra sem emlékszem, hogy a kocsin elé fogott lovak pucolatlanok lettek volna. A fogatot látva az az érzése volt az embernek, hogy ezek a lovak élvezik, hogy így befogva is vidáman dolgozhatnak, szinte táncolva húzták a szekeret, mint valami főúri fogat. Gyönyörűek voltak ezek a szürkék és Lajos bácsi büszkén hajtotta őket, egyenes derékkal ülve a kocsiülésre terített szép csikós pokrócain. Egyik kezében tartva a gyeplőt és apró ügyes kézmozdulatokkal terelte a lovakat, ahogy az út kívánta hol jobbra, hol balra. Másik kezében tartotta parádés kocsisoknak is díszre való ostorát. Használtnia nem kellett, hisz a szürkék játszadozva, jókedvűen és szorgalmasan húzták az ütemesen zörgő fakerekű szekeret.

A TSZ ideje alatt többször is előfordult, hogy apám és Lajos bácsi ugyanazon a táblán dolgoztak. Az iskolai szünidőben az ebédet én szoktam vinni apámnak, Lajos bácsi részére felesége Bözsi néni biztosította a kiszállítást. Ezeknek az idős embereknek olyan időérzésük volt, hogy a napjárásból, meg a gyomor korgásából pontosan tudták az időt. A gépek elől kifogták a lovakat, kaszáltak számukra a tábla végi füvekből, maguknak pedig valami árnyas helyet kerestek, ahol pokrócaikon elkölthetik ebédjeiket. Mire megkondultak a déli harangok megérkeztek az ebédfutárok és elkészült a terítés is. Bözsi néni lerakta a szatyrait és egy szép tiszta konyharuhát terített a téréplő Lajos bácsi lábaihoz. Erre rakta a szép tányért meg az evőeszközöket, miközben Lajos bácsi kalapját levéve csendesen elmormolta az asztali áldást. Kevés ivóvízzel kézmosás következett, majd Bözsi néni szép sorjában kitálalta a fogásokat. Csodálkozva néztem ennek a dolgozó parasztembernek a kidolgozott kezeit, az erőlködéstől megvastagodott ujjait, gyűrűs ujján a széles, vastag aranygyűrűt, de nem volt nehéz észrevenni az éves közben meg-megvillanó arany fogkoronáit sem. Engem egészen megfogott ez a puritán körülmények közötti étkezés egyszerű előkelősége.

Egy alkalommal a nagynéném férje, Feri sógor keresett és kért meg, hogy tudnék-e neki segíteni. „A Fehér Lajos bácsitól kaptam kukoricaköröt, elhozhatnánk tőle egy szekérre való, a fel- és lerakodásnál lenne szükségem

a segítségére.” Szívesen vállalkoztam a feladatra. A kőrökévé Lajos bácsinál a pajtában voltak példás rendben összerakva. A levelek szép halványzöldre száradtak, Lajos bácsi szavait idézve, mint a salátalevél. Kévéként hordtam ki a kukoricaszárát a szekérhez, amelyen a rakodást, a kévék eligazítását a sógor bácsi végezte. Feltűnt, hogy a kévék szinte azonos súlyúak, nem voltak köztük végzetesen nehezek, melyeknek megemelésétől kiugrottak volna az ember szemei. Közben odajött hozzánk Lajos bácsi is, akinek megjegyeztem, ezek a kévék milyen hasonló súlyúnak tűnnek. Ne csodáld, fordult felém öreges mozgással, hisz ezekben a kévékben mindegyikben 18 kórósál van, egy darabbal sem több, vagy kevesebb. Nos, hát ez a rejtély oka.

Lajos bácsi életében szomorú következménye lett az '56-os forradalomnak. No, nem börtön, vagy megtorlás, sem zaklatás. A forradalom következtében megnyíló határok nem csak a megtorlás félelmétől menekülőknél jelentettek égérutat, de az '50-es évek önkényuralmától megcsömörlött magyaroknak is. Ezt a lehetőséget használta ki Lajos bácsi fia, az ifjabb Lajos. Az eset megtörte a sokat próbált parasztember apát. Hiszen fia számára egy kemény védőburkot jelentett a család, a szerető, de szigorú szülők, meg a nővére. Lajos lett volna az öregkor reménye, az idősödő szülő támasza, és most minden összeomlott. Hol lehet ez a gyerek, hogy boldogul abban az idegen világban? Melyik ország fogadja be? S számos izgalmas kérdés. Sokáig hiába várták a híreket. Idő múltával aztán mégiscsak megérkezett az első várva várt levél, melyben Lajos tudatta szülei, hogy ezen túl Svájcban fog élni, egyelőre ez lesz az új hazája. Ettől kezdve mondhatni ritkán, főként a szülői szív aggódásához képest ritkán, de mégis szinte kiszámítható rendszerességgel érkeztek a várva várt levelek. Az idő pedig erőteljes következetességgel haladt, teltek a hetek, a hónapok, de az évek is. Lajos bácsi a leveleket érkezési sorrendjüknek megfelelően összerakta, és évek szerint finom kis szalagokkal átkötve kitűntetett helyen őrizte. Persze időközben a diktatúra lazulása függvényében az ellenkező irányba is elkezdtek szállingózni a levelek. A személyes találkozás azonban jó ideig lehetetlen volt. Az ifjabb Lajosra bizony börtön várt volna az ország illegális elhagyása miatt, a szülők meg nem kaptak útlevelet a kiutazáshoz, mint ahogyan a magyarok döntő többsége sem. A hidegháború jege azonban lassan mégis olvadozni kezdett. Lassan, óvatosan, félelmekkel tetéző szállingóztak haza a korábbi disszidensek, főként azok, akik megkapták az amnesztiát, akik közvetlenül tevékenyen nem vettek részt a forradalom eseményeiben. S jött Lajos is. Nehéz lenne szavakba önteni a viszontlátás örömét, de nem is erről szeretnék beszámolni. Bizonyára a viszontlátás első percei eufóriájának lassú, de biztos múltával a fiúnak a miértekre is válaszolnia kellett, melyeket a szigorú apa tett fel a korábbi hirtelen távozás okán. Megjelentek a társalgásban azok az információk is, amelyeket óvatosságból levélben nem lehetett megírni. Lajos természetesen mesélt új életéről, helyzetéről, a nyugati világról, és új hazájáról, Svájcra is. Az akkurátus apa, érdeklődéssel figyelte a beszámolókat, de néha elővette a szigorúan őrzött és köteget leveleket, és megállította az elbeszélés folyamatát, mondván ezt az ekkori meg ekkori leveledben másképpen írtad le. Hát igen. Nem csak nálunk, nyugaton is változott a világ, amit nehéz volt követni és békével megélni az idősödő parasztembernek.

El kellett fogadniuk a korábbi falusi élet szokásjogot követő kemény kontinuitásának felbomlását, valamelyik fiúgyermek által a gazdaság továbbvitelét, a gyakorlatban megszerzett tudás hasznosulását a család létfenntartása érdekében. A TSZ-ek megalakulásával megszűnt a mezőgazdasági termelőeszközök, földek, állatok, gépek tulajdonlásának érzése. Megszűnt a közvetlen egyéni érdekelttség hajtóereje. Mindezeket a korlátozott mértékű háztáji gazdaságokban élték meg, és ezek a kisgazdaságok az ékes bizonyítékai a parasztemberek élni akarásának, körülményeikhez való alkalmazkodó képességüknek, hiszen ezek a kisgazdaságok lettek a rendszerváltozás utáni magánvállalkozások alapsejtjei.

A hatalmas, szép családi síremlék tanúsága szerint Lajos bácsi 1900 és 1985 között élt funokban, Háborúk, forradalmak, kénszerű változások sorakoztak ebben a nyolcvanöt évben. Változások, amelyek átalakították a falu életét, változások, amelyek az itt élő emberek boldogulását lettek volna hivatottak biztosítani. Az tény, hogy könnyebbé vált életünk, de hogy boldogabbá-e, az örök kérdés marad. Hogy ezek a szorgalmas parasztemberek, köztük Lajos bácsival, így képzeletük-e életük alakulását, nem tudom. De szorgalmuk, kitartásuk számomra mindig is követendő példa marad.

Somogyi György

BÚCSUZUNK

TÖRÖK MIHÁLY TIBOR

életének 63. évében rövid szenvedés után elhunyt. Hamvasztás utáni búcsúztatására nagy részvét mellett, 2021. december 1-én délután 3 órakor volt az abdai temetőben. A család, rokonság, ismerősök, sportbarátok, falubeliek szomorúan vettek búcsút Török Mihálytól, aki igazi sportemberként sokat tett az abdai labdarúgásért. Edzőként, sportvezetőként, majd a labdarúgó mérkőzések pontos tudósítójaként készítette az Abdai Hír-Lapok sportrovatát. Szerette az abdai labdarúgást, Élete végéig nyomon követte az Abda SC megyei I. osztályú labdarúgó csapatát, és adta tudósítását a csapat bajnoki mérkőzéseiről. Az Abdai Hír-Lapok közössége is tisztelettel megőrzi Török Mihály sportbarátunk emlékét. Köszönjük lelkiismeretes, hozzáértő munkáját.

Isten veled Misi! Nyugodjál békében.

Fotó és szöveg: Somogyi Éva

Abda SC IFI csapata 1998/99

Edző: Török Mihály

Álló sor balról jobbra: Fuhrman Bertold, Varga Dániel, Németh Tibor, Takács Norbert, Kuti Roland, Török Mihály edző, Török Péter, Paár Gábor, Csöndes Arnold

Első sorban: Hancz Zoltán, Szalai Attila, Csáktornyai Gábor, Visi Balázs, Németh Ákos, Herczeg Ferenc, Puter Gyula, Kovács Attila

Megyei I. osztály

Bajnoki mérkőzések

Befejeződött az őszi bajnokság

2021. november 7. **Jánossomorja - Abda 2-0 (0-0)**

200 néző. V: Baán.

Abda: Polócz M. – Korsós D., Éri D., Kerékgyártó Á., Fekete T. (Horváth S.), Gál D. (Magyar P.), Szekeres K., Bodor B., Tóvizi P., Balogh L., Kovács A. Edző: Farkas Csaba.

Jók: senki.

Az abdai csapat kihagyta helyzetait, így a két gólt szerző hazai csapat nyerte a mérkőzést.

Farkas Csaba: - *Az első félidőben eldönthettük volna a mérkőzést, de nem tettük, s ezért törvényszerű volt a vereségünk.*

2021. november 13. **Abda - Bácsa 0-1 (0-0)**

100 néző. V: Vadász.

Abda: Germán F. – Éri D., Balogh L., Kovács Á., Bodor B., Szekeres K., Korsós D., Tóvizi P. (Magyar P.), Kerékgyártó Á., Gál D., Fekete T. (Szűcs G.) Edző: Farkas Csaba. Jók: mindenki.

Küzdelmes mérkőzésen a hazai csapat nem tudott gólt lőni, a szerencsésebb vendégek pedig igen, és elvitték a három pontot Abdáról.

Farkas Csaba: - *Nehéz helyzetünk ellenére kitett magáért a csapat. Szervezetten, harcosan játszottunk. Mostanában a szerencse nem áll mellénk.*

2021. november 21. **Lipót - Abda 2-1 (2-1)**

150 néző. V: Csirke.

Abda: Polócz M. – Korsós D., Éri D., Magyar P., Kerékgyártó Á., Fekete T. (Jász D.), Gál D. (Kozma P.), Szekeres K., Tóvizi P. (Ábrik), Balogh L., Kovács A. Edző: Farkas Csaba.

Gsz: Fekete T. Jók: mindenki.

A szervezetten játszó abdai csapat gólt már elért, de a pontszerzéshez ez még kevés volt. Majd a tavaszi szezonban ez is összejöhet.

Farkas Csaba: - *Megilletődött kezdés miatt hátrányba kerültünk, a meccs további részében tisztességesen helytálltunk. Gratulálok az abdai csapatnak.*

A bajnokság őszi végeredménye:

13. Abda SC 15 3 3 9 22-42 12 pont

Három győzelem, három döntetlen és kilenc vereség, ez a tizenöt mérkőzés végeredménye a lőtt 22gól ellenében 42 gólt kapva!

Vajon mit szól ehhez az Abda SC sportvezetősége?!

Tavaszi előrehozott bajnoki mérkőzés

2021. november 25.

Gönyű - Abda 1-2 (1-0)

100 néző. V: Konkoly.

Abda: Germán F. – Korsós D., Éri D., Magyar P., Kerékgyártó Á. (Kozma P.), Fekete T., Jász D., Gál D., Szekeres K., Balogh L., Kovács A. (Ábrik Cs.)

Edző: Farkas Csaba.

Gsz: Fekete T., Jász D.

Jók: Germán D., Éri D., Fekete T., Jász D., Balogh L.

A kiesés elleni mérkőzésen idegenben győztesen vívta meg a fontos bajnoki pontokat az abdai csapat.

Farkas Csaba: - *Nagy csatában, kis szerencsével meg tudtuk nyerni ezt a fontos mérkőzést. Gratulálok a hazaiaknak is.*

HELYTÖRTÉNET

Megszűnt a kétműszakos általános iskolai oktatás

Az 1987-88-as iskolai tanévben Abdán a kultúrház oktatási célokra történő kialakításával megszűnt a kétműszakos tanítás.

A kultúrterem – a Somogyi-féle vendéglő egykori nagy táncterme a beépített színpaddal – átalakításával tornaterem létesült, ami a község közművelődési igényeinek a kielégítését is szolgálja. Az átalakítás Németh Attila tanácselnöksége idején történt.

(Forrás: Magyar Antal: Abda község helytörténete 2001)

2021. év kérdése: Mikor lesz Abdán tornacsarnok?!

Közmondás szerint akkor, ha nem „Úgy készül, mint a Luca széke.”

PARKOLÓ

Az egészségház előtt elkészült parkolóhely a kerékpár befogadására nem alkalmas.

Csak négy kerékkal közlekedünk?!

Két kerékkal nem?!

SPORT

Az Abdai sportpálya egyre épül.

Az Abda SC focicsapata egyre leépül.

ANNO... A HIVATALBAN

Énekszóval, muzsikával...

- „Iluskám, Iluskám én gyönyörűségem...”

- **Mi a gondja?**

- „Én vagyok a falurossza egyedül...”

- **Mondja a nevét!**

- „Az én nevem, az én nevem Kukorica, Kukorica János...”

- **Született?**

- „Rózsabokorba’ jöttem a világra...”

- **Anyja?**

- „Édesanyám is volt nékem...”

- **Apja?**

- „Nótás kedvű volt az apám...”

- **Hol lakik?**

- „Akácos út...” és „Zöldre van a, zöldre van a rácsos kapu festve...” meg „Kis kút, kerek kút van az udvarunkban...”

- **Büntette volt?**

- „Nem loptam én életemben...”

- **Mit óhajt?**

- „Pénztárcámnak üres a belseje, soká lesz elseje még...”

Régi magyar közmondások és szállóigék

A megbékélt barát, mosolygó ellenség.

Könnyű ott vitézkedni, ahol nincs ellenség.

Sokat bégető juh, kevés gyapjat ad.

Ki emberben bízik, nádra támaszkodik.

Békében akarsz élni? Hagyj békét másoknak.

Ki nagyra nem tör, kicsit sem ér el.

Terem a bolond, ha nem vetik is.

Ami nem éget, ne fűjd.

Mit kézzel elérsz, ne piszkáld póznával.

**BUÉK
2022**

*Az oldalt szerkesztette: Somogyi Éva,
helyrevágta: Csöndesné Halász Erika*